

ATHEX
Χρηματιστήριο Αθηνών

ΑΠΟΦΑΣΗ 15

«Δικαιώματα προαίρεσης επί Μετοχών»,

(Κωδικοποιημένη μετά τις από 30.10.2015, 1.12.2015, 6.12.2017, 28.01.2021 και 24.11.2022 αποφάσεις της Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών του Χ.Α.).

Η ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.

(Συνεδρίαση 13.11.2014)

Αφού έλαβε υπόψη τις διατάξεις των §§ 3.2.3. και 2.4.4. και την ανάγκη καθορισμού των όρων λειτουργίας των Δικαιωμάτων Προαίρεσης επί Μετοχών

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Με την παρούσα απόφαση ορίζονται:

- α) Τα χαρακτηριστικά εισαγωγής προς διαπραγμάτευση,
- β) Οι όροι και η διαδικασία βάσει των οποίων εισάγονται προς διαπραγμάτευση οι σειρές,
- γ) Οι ειδικοί όροι κατάρτισης προσυμφωνημένων συναλλαγών,
- δ) Τα όρια θέσης,
- ε) Οι κανόνες αναπροσαρμογής των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων στις περιπτώσεις εταιρικών πράξεων και
- στ) Οι όροι ειδικής διαπραγμάτευσης

των Δικαιωμάτων προαίρεσης σε διαπραγματεύσιμες στο Χ.Α. μετοχές της Κατηγορίας Κύριας Αγοράς

Άρθρο 1. Χαρακτηριστικά Εισαγωγής

Είδος Συμβολαίου	Τυποποιημένα Συμβόλαια Δικαιωμάτων τα οποία διακανονίζονται κατά την άσκησή τους με παράδοση της Υποκείμενης Αξίας.
Υποκείμενη Αξία	<p>Μετοχή της Κύριας Αγοράς που τελεί σε διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χ.Α.</p> <p>Οι μετοχές επί των οποίων έχουν εισαχθεί Συμβόλαια Δικαιωμάτων ορίζονται στο Παράρτημα Α «Υποκείμενες Αξίες».</p>
Μέγεθος Συμβολαίου	100 μετοχές.
Τιμή Διαπραγμάτευσης	Η τιμή αγοράς ή πώλησης του Δικαιώματος, η οποία εκφράζεται σε Ευρώ ανά μετοχή.
Ελάχιστο Μέγεθος Μεταβολής Τιμής Διαπραγμάτευσης	<p>Από 0 έως 0.9999 Ευρώ : 0.0010 Ευρώ</p> <p>Από 1 Ευρώ και άνω : 0.0100 Ευρώ</p>
Τίμημα Δικαιώματος (premium)	Η Τιμή Διαπραγμάτευσης στην οποία καταρτίζεται η συναλλαγή επί το Μέγεθος του Συμβολαίου.
Σειρές	<p>Κατά πάντα χρόνο τυγχάνουν διαπραγμάτευσης σειρές Δικαιωμάτων σε έξι (6) διαφορετικούς Μήνες Λήξης και συγκεκριμένα:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) Τρεις (3) των κοντινότερων μηνών του μηνιαίου κύκλου και β) Τρεις (3) των κοντινότερων μηνών του τριμηνιαίου κύκλου, δηλαδή του Μαρτίου, Ιουνίου, Σεπτεμβρίου και Δεκεμβρίου, μη περιλαμβανομένων των μηνών για τους οποίους υφίσταται εισηγμένη σειρά με βάση τον μηνιαίο κύκλο.
Έτος, Μήνας Λήξης	Ος Έτος, Μήνας, Ημέρα και Ώρα Λήξης ορίζεται το έτος, ο μήνας, η ημέρα και η ώρα κατά την οποία λήγει η διαπραγμάτευση της σχετικής σειράς και τα Συμβόλαια της σειράς αυτής.
Ημέρα Λήξης	Ημέρα Λήξης είναι η τρίτη (3η) Παρασκευή του Μήνα Λήξης. Εάν η ημέρα αυτή δεν είναι ημέρα συναλλαγών, Ημέρα Λήξης είναι η προηγούμενη ημέρα συναλλαγών.
Ώρα Λήξης	<p>Ώρα Λήξης: 13:45'</p> <p>Η Ήμέρα Λήξης μπορεί να μεταβάλλεται εφόσον το Χ.Α. κρίνει τούτο αναγκαίο για λόγους προστασίας της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και των συμφερόντων των επενδυτών.</p>
Τελευταία ημέρα συναλλαγής	Η Ημέρα λήξης.
Τιμή Εκκίνησης	Τιμή Εκκίνησης σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο Κανονισμό, ορίζεται η Θεωρητική τιμή του προϊόντος λαμβανομένων υπόψη των παραμέτρων διαχείρισης κινδύνου όπως ενδεικτικά το επιτόκιο χωρίς κίνδυνο.
Ημερήσια Όρια	Ο ορισμός των ημερήσιων ορίων διακύμανσης περιλαμβάνει τα εξής

Διακύμανσης Τιμής	<p>στάδια:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) Υπολογισμός της θεωρητικής τιμής για κάθε σειρά των δικαιωμάτων αγοράς και πώλησης. β) Υπολογισμός απόλυτης τιμής επί της τιμής εκκίνησης της υποκείμενης αξίας, που έχει οριστεί στο 35% επί της τιμής εκκίνησης. <p>Ως άνω όριο για κάθε σειρά, ορίζεται η θεωρητική τιμή που υπολογίστηκε στο στάδιο (α) συν την απόλυτη τιμή που υπολογίστηκε στο στάδιο (β).</p> <p>Ως κάτω όριο για κάθε σειρά, ορίζεται η θεωρητική τιμή που υπολογίστηκε στο στάδιο (α) μείον την απόλυτη τιμή που υπολογίστηκε στο στάδιο (β), με ελάχιστο το ελάχιστο επιτρεπτό μέγεθος μεταβολής της τιμής Διαπραγμάτευσης.</p>
Ελάχιστη ποσότητα προσυμφωνημένης συναλλαγής	Αριθμός συμβολαίων που αντιστοιχεί σε Αξία συναλλαγών η οποία προκύπτει από τον διπλασιασμό του εκάστοτε ελάχιστου ορίου (Προσυναλλακτικό LIS/Pre-LIS Threshold) όπως αυτό δημοσιεύεται από την Ε.Α.Κ.Α.Α. κατά την προηγουμένη εργάσιμη της ημερομηνίας ανακοίνωσης.¹
Τρόπος Άσκησης Δικαιώματος	<p>Αμερικανικός.</p> <p>Η άσκηση και η ανάκληση της άσκησης του Δικαιώματος μπορεί να γίνει μέσω του Συστήματος Εκκαθάρισης και Διακανονισμού (SAT), από την έναρξη της συνεδρίασης μέχρι και τριάντα (30) λεπτά μετά την λήξη της από τον αγοραστή του Δικαιώματος. Η επιλογή του αντισυμβαλόμενου που δέχεται την άσκηση καθορίζεται από το σύστημα εκκαθάρισης με τυχαίο τρόπο.</p> <p>Η πρώιμη άσκηση (πριν τη λήξη) των δικαιωμάτων αγοράς δεν θα μπορεί να πραγματοποιηθεί σε περιόδους όπου είναι σε εξέλιξη εταιρική πράξη στην υποκείμενη μετοχή που επηρεάζει τον αριθμό των εισηγμένων μετοχών της εκδότριας εταιρίας, μέχρι και την ημερομηνία διάθεσης των νέων μετοχών στην υποκείμενη αγορά (δηλαδή μεταξύ της ημερομηνίας αποκοπής και της ημερομηνίας διανομής των νέων μετοχών).</p>
Ημέρα καταβολής Τιμήματος Δικαιώματος	Η επομένη ημέρα συναλλαγών της ημέρας συναλλαγής (T+1).
Εκκαθάριση	Η εκκαθάριση, με την άσκηση του Δικαιώματος, γίνεται με παράδοση της Υποκείμενης Αξίας έναντι καταβολής του Τιμήματος.
Ημέρα Εκκαθάρισης	Η δεύτερη ημέρα συναλλαγών της ημέρας άσκησης (T+2).
Τιμή Εκκαθάρισης	Ως Τελική Τιμή Εκκαθάρισης ορίζεται η τιμή της Υποκείμενης Αξίας

¹ Η ελάχιστη ποσότητα προσυμφωνημένης συναλλαγής αντικαταστάθηκε με την 178/28.01.2021 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών του Χ.Α. και στη συνέχεια αντικαταστάθηκε ως ανωτέρω με την 188/24.11.2022 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών του Χ.Α. και ισχύει από 12.12.2022.

	<p>κατά την Ημέρα Λήξης όπως η τιμή αυτή προκύπτει από τη διεξαγωγή Μεθόδου 2 (Αυτόματη και Στιγμιαία κατάρτιση Συναλλαγών – Δημοπρασία {Call Auction}), στην Αγορά Αξιών του Χ.Α. κατά τη χρονική περίοδο από 13:45 έως 14:00, ως προς την Αξία αυτή.</p> <p>Εάν δεν διενεργήθηκαν συναλλαγές ως προς την Αξία αυτή κατά τη χρονική περίοδο διεξαγωγής της Μεθόδου 2, τότε ως Τελική Τιμή Εκκαθάρισης ορίζεται ο Σταθμισμένος Μέσος Όρος ως προς τα τεμάχια (ΣΜΟ), των συναλλαγών που διενεργήθηκαν ως προς την Αξία αυτή κατά το τελευταίο εικοσάλεπτο (20') πριν την έναρξη της ως άνω περιόδου διεξαγωγής της Μεθόδου 2.</p> <p>Εάν δεν διενεργήθηκαν συναλλαγές και κατά την περίοδο της προηγούμενης παραγράφου, τότε ως Τελική Τιμή Εκκαθάρισης ορίζεται ο ΣΜΟ των συναλλαγών που διενεργήθηκαν ως προς την Αξία αυτή σε προγενέστερο της περιόδου της προηγούμενης παραγράφου εικοσαλέπτου (20') (και μέχρι του χρόνου έναρξης της συνεδρίασης της υποκείμενης μετοχής), αρχής γενομένης από το αμέσως προηγούμενο εικοσάλεπτο (20').</p> <p>Εάν δεν διενεργήθηκαν συναλλαγές και κατά την περίοδο της προηγούμενης παραγράφου, τότε ως Τελική Τιμή Εκκαθάρισης ορίζεται η τιμής εκκίνησης της Αξίας αυτής κατά την έναρξη της συνεδρίασης της Αγοράς Αξιών του Χ.Α.</p> <p>Όσον αφορά στις αξίες που διαπραγματεύονται σε Αγορές του ΧΑ για τις οποίες δεν υπάρχει προγραμματισμένη «ενδιάμεση μέθοδος 2» κατά την ημέρα και ώρα λήξης του συνδεδεμένου με αυτές Δικαιώματος Προαίρεσης, τότε η τελική τιμή εκκαθάρισης προκύπτει:</p> <ul style="list-style-type: none">α) Ως ο Σταθμισμένος Μέσος Όρος ως προς τα τεμάχια (ΣΜΟ), των συναλλαγών που διενεργήθηκαν στην Αγορά αυτή, ως προς τη αξία αυτή κατά τη χρονική περίοδο από 13:45 έως 14:00.β) Εάν δε διενεργήθηκαν συναλλαγές κατά την ως άνω χρονική περίοδο, τότε για τη διαμόρφωση της τελικής τιμής εκκαθάρισης της αξίας αυτής λαμβάνεται υπόψη ο Σταθμισμένος Μέσος Όρος ως προς τα τεμάχια (ΣΜΟ), των συναλλαγών, που διενεργήθηκαν στην Αγορά αυτή, ως προς τη αξία αυτή κατά το τελευταίο εικοσάλεπτο (20') πριν την έναρξη της ως άνω περιόδου.γ) Εάν για τη συγκεκριμένη αξία δε διενεργήθηκαν συναλλαγές και κατά την περίοδο της προηγούμενης παραγράφου, τότε για τη διαμόρφωση της τελικής τιμής εκκαθάρισης της αξίας αυτής λαμβάνεται υπόψη ο ΣΜΟ των συναλλαγών που διενεργήθηκαν στην Αγορά αυτή ως προς την αξία αυτή σε προγενέστερο της περιόδου της προηγούμενης παραγράφου εικοσαλέπτου (20') και μέχρι του χρόνου έναρξης της συνεδρίασης της υποκείμενης αξίας, αρχής γενομένης από το αμέσως προηγούμενο εικοσάλεπτο (20').δ) Εάν για τη συγκεκριμένη αξία δε διενεργήθηκαν συναλλαγές κατά το χρόνο που ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, τότε για τη διαμόρφωση της τελικής τιμής εκκαθάρισης της
--	--

	<p>αξίας αυτής λαμβάνεται υπόψη η τιμή εκκίνησης της αξίας κατά την έναρξη της συνεδρίασης της εν λόγω Αγοράς.</p> <p>ε) Εάν η εν λόγω Αγορά είναι κλειστή κατά τη διάρκεια της ημέρας λήξης, τότε για τη διαμόρφωση της τελικής τιμής εκκαθάρισης της αξίας αυτής λαμβάνεται υπόψη η τελευταία διαθέσιμη τιμή κλεισίματος της αξίας.</p> <p>Σε περίπτωση μεταβολής της Ήρας Λήξης λόγω εκτάκτων περιστάσεων, το Χ.Α. μπορεί να μεταβάλλει αντίστοιχα το χρόνο διεξαγωγής των μεθόδων των παραπάνω παραγράφων 1 έως 5 για τον υπολογισμό της Τελικής Τιμής Εκκαθάρισης ή ακόμη και να ορίζει εναλλακτικές μεθόδους για τον υπολογισμό αυτό συνεκτιμώντας κάθε φορά τις αναγκαίες περιστάσεις.</p> <p>Το Χ.Α. ανακοινώνει την Τελική Τιμή Εκκαθάρισης αμέσως μετά τον υπολογισμό της κατά τα οριζόμενα στις ανωτέρω παραγράφους.</p>
Άσκηση Δικαιώματος	<p>Η άσκηση του Δικαιώματος γίνεται:</p> <p>α) με δήλωση του αγοραστή του Δικαιώματος</p> <p>β) αυτόματα από το Σύστημα την Ημέρα Λήξης στις περιπτώσεις Δικαιωμάτων με θετική τελική καθαρή αξία (Δικαιώματα <i>in-the-money</i>), εφόσον ο αγοραστής του Δικαιώματος δεν έχει αρνηθεί με δήλωσή του την αυτόματη άσκηση.</p> <p>Όλα τα άλλα Δικαιώματα λήγουν χωρίς αξία κατά την Ημέρα Λήξης.</p>
Παράδοση Υποκείμενης Αξίας έναντι καταβολής του Τιμήματος (DvP)	<p>Στην περίπτωση των Δικαιωμάτων Αγοράς (Call Option) με θετική τελική καθαρή αξία, με την άσκηση του Δικαιώματος, η εκπλήρωση των υποχρεώσεων παράδοσης της Υποκείμενης Αξίας έναντι καταβολής του Τιμήματος γίνεται ως εξής:</p> <p>Ο πωλητής του Δικαιώματος Αγοράς οφείλει να παραδώσει την Υποκείμενη αξία στον αγοραστή του Δικαιώματος Αγοράς και ο αγοραστής να καταβάλει στον πωλητή το Τίμημα.</p> <p>Τελική καθαρή αξία = (<i>F</i> settle - <i>P</i> option) x <i>M</i>,</p> <p>Όπου :</p> <p style="padding-left: 40px;"><i>F</i> settle : Η Τιμή Εκκαθάρισης</p> <p style="padding-left: 40px;"><i>P</i> option : Η τιμή άσκησης του Δικαιώματος και</p> <p style="padding-left: 40px;"><i>M</i> : Το μέγεθος του Συμβολαίου</p> <p>Τίμημα: το ποσό που προκύπτει με βάση την τιμή άσκησης. Το ποσό αυτό προκύπτει από τον παρακάτω τύπο:</p> <p style="padding-left: 40px;">Τίμημα = <i>P</i> option x <i>M</i></p> <p>Όπου :</p> <p style="padding-left: 40px;"><i>P</i> option : Η τιμή άσκησης του Δικαιώματος και</p> <p style="padding-left: 40px;"><i>M</i> : Το μέγεθος του Συμβολαίου.</p> <p>Στην περίπτωση των Δικαιωμάτων Πώλησης (Put Option) με θετική τελική καθαρή αξία, με την άσκηση του Δικαιώματος, η εκπλήρωση των υποχρεώσεων παράδοσης της Υποκείμενης Αξίας έναντι καταβολής του Τιμήματος γίνεται ως εξής:</p> <p>Ο πωλητής του Δικαιώματος Πώλησης οφείλει να καταβάλει το Τίμημα στον αγοραστή του Δικαιώματος Πώλησης και αγοραστής να</p>

	<p>παραδώσει στον πωλητή την Υποκείμενη Αξία.</p> <p>Τελική καθαρή αξία = (Poption - Fisettle) x M,</p> <p>Όπου :</p> <ul style="list-style-type: none"> Fisettle : Η Τιμή Εκκαθάρισης Poption : Η τιμή άσκησης του Δικαιώματος και M : Ο πολλαπλασιαστής. <p>Τίμημα: το ποσό που προκύπτει με βάση την τιμή άσκησης. Το ποσό αυτό προκύπτει από τον παρακάτω τύπο:</p> $\text{Τίμημα} = \text{Poption} \times M$ <p>Όπου :</p> <ul style="list-style-type: none"> Poption : Η τιμή άσκησης του Δικαιώματος και M : Το μέγεθος του Συμβολαίου.
Νόμισμα Διακανονισμού	Ευρώ

Άρθρο 2. Σειρές

2.1 Ονοματολογία σειρών

Η ονοματολογία των σειρών στα Συμβόλαια περιλαμβάνει μέχρι δεκαπέντε (15) χαρακτήρες.

α) Βάση ονόματος

Η βάση του ονόματος των σειρών στα Συμβόλαια αποτελείται από πέντε (5) το πολύ στοιχεία της λατινικής αλφαριθμητικής που προσδιορίζουν την Υποκείμενη Αξία και συγκεκριμένα βάσει το Παράρτημα Α «Υποκείμενες Αξίες».

β) Έτος Λήξης

Το Έτος Λήξης των σειρών στα Συμβόλαια προσδιορίζεται βάσει των δύο τελευταίων ψηφίων του έτους κατά το οποίο λήγει η σειρά.

γ) Μήνας Λήξης

Ο Μήνας Λήξης των σειρών στα Συμβόλαια προσδιορίζεται βάσει ενός γράμματος της λατινικής αλφαριθμητικής, σύμφωνα με την παρακάτω κωδικοποίηση ανάλογα με τον τύπο του Δικαιώματος, Αγοράς ή Πώλησης:

Μήνας Λήξης	Δικαιώματα Αγοράς	Δικαιώματα Πώλησης
Ιανουάριος	A	M
Φεβρουάριος	B	N
Μάρτιος	C	O
Απρίλιος	D	P
Μάιος	E	Q

Μήνας Λήξης	Δικαιώματα Αγοράς	Δικαιώματα Πώλησης
Ιούνιος	F	R
Ιούλιος	G	S
Αύγουστος	H	T
Σεπτέμβριος	I	U
Οκτώβριος	J	V
Νοέμβριος	K	W
Δεκέμβριος	L	X

δ) Τιμή Άσκησης

Η Τιμή άσκησης των σειρών στα Συμβόλαια αποτελείται από 6 το πολύ αριθμητικά ψηφία, τα οποία προσδιορίζουν το επίπεδο του δείκτη στο οποίο αντιστοιχεί η τιμή άσκησης. Η τιμή άσκησης εκφράζεται πάντα με 2 δεκαδικά ψηφία των οποίων προηγείται τελεία (.).

ε) Διακριτικό μεταβολής χαρακτηριστικών εισαγωγής (Issue Modifier).

Το πεδίο αυτό αποτελείται από ένα στοιχείο της λατινικής αλφαριθμητικής που οποίο προσδιορίζει αν έχει γίνει μεταβολή στα Χαρακτηριστικά Εισαγωγής του Συμβολαίου κατά τη διάρκεια ζωής του (ενδεικτικά μέγεθος συμβολαίου, τιμή διαπραγμάτευσης). Η κωδικοποίηση που χρησιμοποιείται είναι τα λατινικά γράμματα x, y, z ανάλογα με το αν αναφερόμαστε στην 1^η, 2^η, κ.ο.κ. μεταβολή των Χαρακτηριστικών Εισαγωγής.

Άρθρο 3. Διαδικασία εισαγωγής σειρών

3.1 Τακτική διαδικασία

- Για κάθε νέο Μήνα Λήξης, αρχικά εισάγονται σειρές με έντεκα (11) διαφορετικές τιμές άσκησης ως εξής:

Μια (1) τιμή άσκησης στην τρέχουσα τιμή (at-the-money)

Πέντε (5) τιμές άσκησης κάτω από την τρέχουσα τιμή

Πέντε (5) τιμές άσκησης πάνω από την τρέχουσα τιμή

- Οι τιμές άσκησης καθορίζονται σε σταθερά διαστήματα ανάλογα με την τιμή άσκησης του Δικαιώματος, σύμφωνα με τον παρακάτω Πίνακα:

Τιμή Άσκησης (σε Ευρώ ανά μετοχή)	Διάστημα Τιμών Άσκησης (σε Ευρώ ανά μετοχή)
--------------------------------------	--

Τιμή Άσκησης (σε Ευρώ ανά μετοχή)	Διάστημα Τιμών Άσκησης (σε Ευρώ ανά μετοχή)
Από 0 έως 0,9999	0,05
Από 1 έως 1,9999	0,10
Από 2,00 έως 3,9999	0,20
Από 4,00 έως 9,9999	0,40
Από 10,00 έως 19,9999	1,00
Από 20,00 έως 39,9999 ²	2,00
Από 40,00 και άνω	4,00

3. Νέες τιμές άσκησης εισάγονται όταν η αξία της υποκείμενης μετοχής την προηγούμενη ημέρα συναλλαγής κλείσει επάνω ή κάτω από τη πέμπτη υψηλότερη ή χαμηλότερη καταχωρημένη τιμή άσκησης αντίστοιχα, αρκεί να απομένουν τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες μέχρι τη λήξη.³
4. Νέες σειρές στα Συμβόλαια εισάγονται την επομένη ημέρα συναλλαγών της Ημέρας Λήξης.

3.1 Έκτακτη διαδικασία

Νέες σειρές στα Συμβόλαια μπορεί να εισάγονται, ανεξαρτήτως της τακτικής διαδικασίας, εφόσον το Χ.Α. κρίνει αυτό σκόπιμο για την λειτουργία του παραγώγου ή για τη διασφάλιση της ομαλής διαπραγμάτευσης αυτού. Ενδεικτικά το Χ.Α. μπορεί να εισάγει νέες τιμές άσκησης όταν συντρέχουν ανάγκες μετακύλισης ανοιχτής θέσης σε Δικαιώματα σε μεταγενέστερη λήξη.

Άρθρο 4. Όριο Θέσης

Υπάρχει όριο ανοιχτών θέσεων για το σύνολο της Αγοράς. Ο αριθμός μετοχών που αντιστοιχεί στο σύνολο των ανοιχτών θέσεων αγοράς ή πώλησης (net long ή net short) των σειρών του κοντινότερου μήνα των Συμβολαίων και των Δικαιωμάτων Προαίρεσης, για καθεμία από τις υποκείμενες μετοχές, δεν θα πρέπει να υπερβαίνει κατά πάντα χρόνο το 10% του συνολικού αριθμού των εισηγμένων μετοχών της αντίστοιχης εκδότριας εταιρίας.

² Οι παραπάνω τιμές στις τιμές άσκησης τροποποιήθηκαν με την 161/06.12.2017 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής και ισχύουν από 11.12.2017 σύμφωνα με την από 10.12.2017 Ανακοίνωση του Χ.Α.

³ Οι περιπτώσεις 1,2 και 3 της παραγράφου 3.1 του άρθρου 3 αντικαταστάθηκαν ως ανωτέρω με την υπ' αριθμ. 77/30.10.2015 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών του Χ.Α. και ισχύει από 9.11.2015.

Άρθρο 5. Προσυμφωνημένες Συναλλαγές

1. Γίνονται δεκτές στο Σύστημα προς κατάρτιση προσυμφωνημένες συναλλαγές της §2.3.9. του Κανονισμού του Χ.Α. εφόσον διενεργούνται σύμφωνα με τους όρους της ως άνω παραγράφου.
2. Η προσυμφωνημένη συναλλαγή ή συναλλαγή με αντίθετη εγγραφή πρέπει να διενεργείται σε ποσότητα που να μην υπολείπεται της ελάχιστης ποσότητας, όπως ορίζεται παραπάνω, και σε τιμή εντός των ημερήσιων ορίων διακύμανσης της υπό διαπραγμάτευση σειράς.

Άρθρο 6. Κανόνες Αναπροσαρμογής των Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων στα Συμβόλαια στις περιπτώσεις Εταιρικών Πράξεων

1. Στον Πίνακα που ακολουθεί καθορίζονται:
 - α) Οι κανόνες αναπροσαρμογής των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων στα Συμβόλαια λόγω εταιρικών πράξεων που επηρεάζουν τα χαρακτηριστικά της Υποκείμενης Αξίας των Συμβολαίων καθώς και
 - β) Οι περιπτώσεις εταιρικών πράξεων ως προς τις οποίες εφαρμόζονται οι κανόνες αυτοί.
2. Αναπροσαρμογές στην τιμή ή στο μέγεθος του Συμβολαίου ή στον αριθμό Συμβολαίων μιας θέσης γίνονται με σκοπό να διατηρηθεί σταθερή η αξία του Συμβολαίου στις περιπτώσεις των αναφερόμενων εταιρικών πράξεων.
3. Οι αναπροσαρμογές αυτές έχουν ισχύ από την ημέρα αποκοπής του δικαιώματος.

Εταιρικές πράξεις	Κανόνες Αναπροσαρμογής
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με Διανομή Δωρεάν Μετοχών	<p>Στην περίπτωση κατά την οποία διανέμονται δωρεάν μετοχές στους μετόχους κατά την διάρκεια ζωής του συμβολαίου, το νέο μέγεθος του συμβολαίου αναπροσαρμόζεται με βάση την σχέση:</p> $N_{new} = N_{old} \frac{n_{after}}{n_{before}}, \text{ όπου}$ <p>N_{new}: ο νέος αριθμός μετοχών ανά συμβόλαιο (νέο μέγεθος συμβολαίου)</p> <p>N_{old}: ο παλιός αριθμός μετοχών ανά συμβόλαιο (παλαιό μέγεθος συμβολαίου)</p> <p>n_{after}: ο αριθμός μετοχών μετά την εταιρική πράξη</p> <p>n_{before}: ο αριθμός μετοχών πριν την εταιρική πράξη</p> <p>Παράλληλα, η νέα τιμή άσκησης του συμβολαίου</p>

Εταιρικές πράξεις	Κανόνες Αναπροσαρμογής
	<p>αναπροσαρμόζεται με βάση την σχέση:</p> $P_{new} = P_{old} \frac{n_{before}}{n_{after}}, \text{ όπου}$ <p>P_{new}: η νέα τιμή άσκησης του συμβολαίου</p> <p>P_{old} : η τιμή άσκησης του συμβολαίου πριν την εταιρική πράξη</p>
Διάσπαση Μετοχών (Split)	<p>Στην περίπτωση διάσπασης των υποκείμενων μετοχών κατά την διάρκεια ζωής του συμβολαίου, το νέο μέγεθος του συμβολαίου αναπροσαρμόζεται με βάση την σχέση:</p> $N_{new} = N_{old} \frac{n_{after}}{n_{before}}, \text{ όπου}$ <p>N_{new} : ο νέος αριθμός μετοχών ανά συμβόλαιο (νέο μέγεθος συμβολαίου)</p> <p>N_{old} : ο παλιός αριθμός μετοχών ανά συμβόλαιο (παλαιό μέγεθος συμβολαίου)</p> <p>n_{after} : ο αριθμός μετοχών μετά την εταιρική πράξη</p> <p>n_{before} : ο αριθμός μετοχών πριν την εταιρική πράξη</p> <p>Παράλληλα, η νέα τιμή άσκησης του συμβολαίου αναπροσαρμόζεται με βάση την σχέση:</p> $P_{new} = P_{old} \frac{n_{before}}{n_{after}}, \text{ όπου}$ <p>P_{new}: η νέα τιμή άσκησης του συμβολαίου</p> <p>P_{old} : η τιμή άσκησης του συμβολαίου πριν την εταιρική πράξη</p>
Συνένωση Μετοχών (Reverse Split)	<p>Στην περίπτωση συνένωσης των υποκείμενων μετοχών κατά την διάρκεια ζωής του συμβολαίου, το νέο μέγεθος του συμβολαίου προσαρμόζεται με βάση την σχέση: $N_{new} = N_{old} \frac{n_{after}}{n_{before}}, \text{ όπου}$</p> <p>$N_{new}$: ο νέος αριθμός μετοχών ανά συμβόλαιο (νέο μέγεθος συμβολαίου)</p> <p>N_{old} : ο παλιός αριθμός μετοχών ανά συμβόλαιο (παλαιό μέγεθος συμβολαίου)</p> <p>n_{after} : ο αριθμός μετοχών μετά την εταιρική πράξη</p> <p>n_{before} : ο αριθμός μετοχών πριν την εταιρική πράξη</p> <p>Παράλληλα, η νέα τιμή άσκησης του συμβολαίου δικαιώματος αναπροσαρμόζεται με βάση την σχέση:</p>

Εταιρικές πράξεις	Κανόνες Αναπροσαρμογής
	<p>$P_{new} = P_{old} \frac{n_{before}}{n_{after}}$, όπου</p> <p>$P_{new}$: η νέα τιμή άσκησης του συμβολαίου δικαιώματος</p> <p>P_{old}: η τιμή άσκησης του συμβολαίου δικαιώματος πριν την εταιρική πράξη.</p>
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με Διανομή Δικαιωμάτων:	<p>Στην περίπτωση κατά την οποία διανέμονται δικαιώματα προτίμησης στους μετόχους κατά την διάρκεια ζωής του συμβολαίου και εφόσον η θεωρητική αξία των δικαιωμάτων είναι μεγαλύτερη του μηδενός (0), όπου η θεωρητική αξία των δικαιωμάτων υπολογίζεται από τη σχέση:</p> $V_{rights} = \max\{(S_{before} - K_{rights}) \left(1 - \frac{n_{before}}{n_{after}}\right), 0\}, \text{ όπου}$ <p>K_{rights}: η τιμή άσκησης των δικαιωμάτων προτίμησης</p> <p>n_{after}: ο αριθμός μετοχών μετά την εταιρική πράξη</p> <p>n_{before}: ο αριθμός μετοχών πριν την εταιρική πράξη</p> <p>Η νέα τιμή άσκησης του συμβολαίου δικαιώματος αναπροσαρμόζεται με βάση την παρακάτω σχέση:</p> $P_{new} = P_{old} \left(1 - \frac{V_{rights}}{S_{before}}\right) = P_{old} \times \frac{S_{after}}{S_{before}}, \text{ όπου}$ <p>P_{new}: η νέα τιμή συμβολαίου</p> <p>P_{old}: η παλιά τιμή συμβολαίου (τιμή εκκαθάρισης συμβολαίου πριν την εταιρική πράξη)</p> <p>V_{rights}: η θεωρητική αξία των δικαιωμάτων</p> <p>S_{before}: η τιμή της υποκείμενης μετοχής πριν την εταιρική πράξη</p> <p>S_{after}: η τιμή της υποκείμενης μετοχής μετά την εταιρική πράξη</p> <p>Και παράλληλα, το νέο μέγεθος του συμβολαίου αναπροσαρμόζεται με βάση την σχέση</p>

Εταιρικές πράξεις	Κανόνες Αναπροσαρμογής
	$N_{new} = N_{old} \times \frac{1}{\left(1 - \frac{V_{rights}}{S_{before}}\right)} = N_{old} \times \frac{S_{before}}{S_{after}}$, όπου N_{new} : ο νέος αριθμός μετοχών ανά συμβόλαιο (νέο μέγεθος συμβολαίου) N_{old} : ο παλιός αριθμός μετοχών ανά συμβόλαιο (παλαιό μέγεθος συμβολαίου) S_{before} : η τιμή της υποκείμενης μετοχής πριν την εταιρική πράξη S_{after} : η τιμή της υποκείμενης μετοχής μετά την εταιρική πράξη Η αναπροσαρμογή θα ισχύει από την ημέρα αποκοπής του δικαιώματος.
Μετατροπή	Σε περίπτωση μετατροπής των υποκείμενων αξιών του συμβολαίου σε νέες αξίες εφαρμόζεται η παρακάτω σχέση: $N_{new} = N_{old}n = N_{old} \frac{n_{new}}{n_{old}} \quad (2)$ όπου N_{new} : ο νέος αριθμός αξιών ανά συμβόλαιο (νέο μέγεθος συμβολαίου) N_{old} : ο παλιός αριθμός αξιών ανά συμβόλαιο (παλαιό μέγεθος συμβολαίου) n : ο λόγος μετατροπής παλαιών αξιών προς νέες n_{new} : ο αριθμός νέων αξιών, μετά την εταιρική πράξη n_{old} : ο παλαιός αριθμός αξιών, πριν την εταιρική πράξη
Επιστροφή κεφαλαίου με μετρητά, συνδυαζόμενη ή μη με διανομή μερίσματος ή προμερίσματος	Στην περίπτωση επιστροφής κεφαλαίου με καταβολή μετρητών στους μετόχους, συνδυαζόμενης ή μη με διανομή μερίσματος ή προμερίσματος, το μέγεθος και η τιμή του συμβολαίου αναπροσαρμόζονται με βάση τους παρακάτω τύπους ως εξής: Το μέγεθος του συμβολαίου αναπροσαρμόζεται ως εξής: $N_{New} = N_{old} * \frac{S - D}{S - D - E}$ N_{new} : Νέος αριθμός μετοχών ανά συμβόλαιο N_{old} : Αριθμός μετοχών ανά συμβόλαιο πριν την εταιρική πράξη S : Τιμή υποκείμενης μετοχής πριν την εταιρική πράξη D : Ποσό μερίσματος ή προμερίσματος με ημερομηνία αποκοπής

Εταιρικές πράξεις	Κανόνες Αναπροσαρμογής
	<p>ίδια με την ημερομηνία αποκοπής της Επιστροφή Κεφαλαίου</p> <p>E: Ποσό Επιστροφής Κεφαλαίου (εταιρική πράξη)</p> <p>Η τιμή άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης αναπροσαρμόζεται ως εξής:</p> $P_{New} = P_{Old} * \frac{S - D - E}{S - D}$ <p>P_{new}: Η νέα τιμή άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης.</p> <p>P_{old}: Η τιμή άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης την προηγούμενη της ημέρας αποκοπής του δικαιώματος ως συνέπεια της εταιρικής πράξης.</p>
Λοιπές Εταιρικές Πράξεις	Για οποιεσδήποτε εταιρικές πράξεις που θα υποστηρίζονται από το ΧΑ και την ΕΤ.ΕΚ., οι οποίες είτε δεν εμπίπτουν σε μια από τις παραπάνω ή δεν αποτελούν σύνθεση των παραπάνω, το ΧΑ και η ΕΤ.ΕΚ. δύνανται να μην ακολουθήσουν τις ως άνω μεθόδους αναπροσαρμογής εφόσον κρίνουν ότι το αποτέλεσμα της αναπροσαρμογής όπως προκύπτει από τις μεθόδους αυτές δεν ανταποκρίνεται στην πραγματική οικονομική μεταβολή των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων της ΕΤ.ΕΚ.
Κλασματικά Υπόλοιπα	Τα κλασματικά υπόλοιπα από εταιρικές πράξεις υπολογίζονται ανά παραγγελέα και εκκαθαρίζονται χρηματικά με βάση την τιμή κλεισίματος της συγκεκριμένης μετοχής την ημέρα συναλλαγών της εταιρικής πράξης.

Άρθρο 7. Όροι Ειδικής Διαπραγμάτευσης

Συχνότητα εισαγωγής εντολών	<p>α) Οι Ειδικοί Διαπραγματευτές οφείλουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. να εισάγουν συνεχώς εντολές αγοράς και πώλησης (συνεχής υποχρέωση) για τις σειρές Συμβολαίων των δύο κοντινότερων μηνών λήξης, για τρεις (3) τιμές άσκησης: μία τιμή στην τρέχουσα τιμή, μία τιμή πάνω καθώς και μία τιμή κάτω από την τρέχουσα τιμή. ii. Κατόπιν υποβολής αιτήματος παροχής τιμών (quote request), να εισάγουν εντολές αγοράς και πώλησης για τις σειρές Συμβολαίων των δύο κοντινότερων μηνών λήξης για τις τιμές άσκησης πέραν των ως άνω τριών τιμών καθώς και του τρίτου κοντινότερου μήνα λήξης εντός τριών (3) λεπτών από της υποβολής του σχετικού αιτήματος (μη συνεχής υποχρέωση). Η χρονική διάρκεια παραμονής αυτής της εντολής στο Σύστημα είναι τουλάχιστον είκοσι (20) δευτερόλεπτα.
------------------------------------	--

	<p>β) Κατ' εξαίρεση των οριζόμενων στο προηγούμενο στοιχείο (ii), κατά την ημέρα λήξης ως και την προηγούμενη αυτής οι Ειδικοί Διαπραγματευτές δεν οφείλουν να εισάγουν εντολές αγοράς και πώλησης, κατόπιν υποβολής αιτήματος παροχής τιμών (quote request), εφόσον πρόκειται για δικαιώματα out of the money (για τα δικαιώματα αγοράς όταν η τιμή άσκησης είναι υψηλότερη της τρέχουσας τιμής και για τα δικαιώματα πώλησης όταν η τιμή άσκησης είναι χαμηλότερη της τρέχουσας τιμής) του κοντινότερου μήνα λήξης.</p>																																	
Μέγιστη απόκλιση τιμής	<p>Ο Ειδικός Διαπραγματευτής οφείλει να εισάγει εντολές αγοράς και πώλησης, σε εκτέλεση των υποχρεώσεών του ειδικής διαπραγμάτευσης, σε τιμές η διαφορά των οποίων δεν πρέπει να υπερβαίνει τη μέγιστη απόκλιση τιμής όπως αυτή ορίζεται παρακάτω:</p> <p>Μέγιστη Απόκλιση Τιμής:⁴</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Διαστήματα Τιμών (Ευρώ)</th> <th>Συνεχής Υποχρέωση (Ευρώ)</th> <th>Μη Συνεχής Υποχρέωση</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0.0001 - 0.2999</td> <td>0.1000</td> <td>(ομοίως με συνεχή υποχρέωση)</td> </tr> <tr> <td>0.3000 - 0.4999</td> <td>0.3000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>0.5000 - 0.6999</td> <td>0.5000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>0.7000 - 0.9999</td> <td>0.7500</td> <td></td> </tr> <tr> <td>1.0000 - 1.9999</td> <td>1.0000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2.0000 - 3.9999</td> <td>1.5000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4.0000 - 7.4999</td> <td>2.0000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>7.5000 - 9.9999</td> <td>2.5000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>10.0000 - 14.9999</td> <td>3.0000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>15 Ευρώ και άνω</td> <td>4.0000</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Διαστήματα Τιμών (Ευρώ)	Συνεχής Υποχρέωση (Ευρώ)	Μη Συνεχής Υποχρέωση	0.0001 - 0.2999	0.1000	(ομοίως με συνεχή υποχρέωση)	0.3000 - 0.4999	0.3000		0.5000 - 0.6999	0.5000		0.7000 - 0.9999	0.7500		1.0000 - 1.9999	1.0000		2.0000 - 3.9999	1.5000		4.0000 - 7.4999	2.0000		7.5000 - 9.9999	2.5000		10.0000 - 14.9999	3.0000		15 Ευρώ και άνω	4.0000	
Διαστήματα Τιμών (Ευρώ)	Συνεχής Υποχρέωση (Ευρώ)	Μη Συνεχής Υποχρέωση																																
0.0001 - 0.2999	0.1000	(ομοίως με συνεχή υποχρέωση)																																
0.3000 - 0.4999	0.3000																																	
0.5000 - 0.6999	0.5000																																	
0.7000 - 0.9999	0.7500																																	
1.0000 - 1.9999	1.0000																																	
2.0000 - 3.9999	1.5000																																	
4.0000 - 7.4999	2.0000																																	
7.5000 - 9.9999	2.5000																																	
10.0000 - 14.9999	3.0000																																	
15 Ευρώ και άνω	4.0000																																	
Ελάχιστη ποσότητα συμβολαίων	Ο ειδικός διαπραγματευτής οφείλει να εισάγει εντολές ειδικής διαπραγμάτευσης για ποσότητα Συμβολαίων η οποία δεν πρέπει να υπολείπεται ανά εντολή του αριθμού των πέντε (5) Συμβολαίων.																																	

⁴ Ο πίνακας αντικαταστάθηκε ως ανωτέρω με την υπ' αριθμ. 77/30.10.2015 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών του Χ.Α. και ισχύει από 9.11.2015.

Χρονικό διάστημα ανάληψης υποχρεώσεων ειδικής διαπραγμάτευσης	Οι υποχρεώσεις των ειδικών διαπραγματευτών αρχίζουν δεκαπέντε (15) λεπτά μετά το πέρας της περιόδου προσυνεδρίασης (Μέθοδο 2) και λήγουν με το πέρας της τελευταίας περιόδου διαπραγμάτευσης με Μέθοδο 1 της υποκείμενης αγοράς.
Περιπτώσεις άρσης ή διαφοροποίησης υποχρεώσεων ειδικής διαπραγμάτευσης	<p>α) καθ' όλη τη διάρκεια ενεργοποίησης σταθερού ποσοστού μικρότερου ή μεγαλύτερου κατά 3% επί της τιμής των ανώτατων ή κατώτατων αντίστοιχα, ορίων διακύμανσης είτε ως προς την Υποκείμενη Αξία είτε ως προς το ίδιο το Χρηματοπιστωτικό Μέσο, όπως τα όρια αυτά καθορίζονται από τις κείμενες διατάξεις. Η άρση των υποχρεώσεων στην περίπτωση αυτή γίνεται αυτόματα.⁵</p> <p>β) στην περίπτωση κατά την οποία η Υποκείμενη Αξία διαπραγματεύεται βάση της Μεθόδου 2 που διενεργείται ως συνέπεια της ενεργοποίησης του Μηχανισμού ΑΜΕΜ. Η άρση των υποχρεώσεων στην περίπτωση αυτή γίνεται αυτόματα.</p> <p>γ) εάν κατά τη λήξη της τρέχουσας σειράς η τιμή κλεισίματος της υποκείμενης αξίας είναι μικρότερη ή ίση με 0,05 €. Στην περίπτωση αυτή, η άρση των υποχρεώσεων παροχής τιμών θα ισχύει για την περίοδο του ενός μήνα (μέχρι την επόμενη λήξη).⁶</p> <p>Σε περίπτωση έντονης μεταβολής οποιουδήποτε μεγέθους (ενδεικτικά τιμών, όγκου συναλλαγών) της υποκείμενης αγοράς σε μικρό χρονικό διάστημα, ουσιωδών τεχνικών προβλημάτων, διατάραξης της ομαλής λειτουργίας ή αναστολής λειτουργίας της υποκείμενης αγοράς ή εφόσον συντρέχει άλλος σπουδαίος λόγος που επαυξάνει τον κίνδυνο που αναλαμβάνει ο ειδικός διαπραγματευτής από την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του, η Διεύθυνση Λειτουργίας Αγοράς Χ.Α., δύναται να επέμβει είτε διαφοροποιώντας τους όρους των υποχρεώσεων του ειδικού διαπραγματευτή είτε αίροντας τις υποχρεώσεις του παροχής συνεχών εντολών αγοράς και πώλησης για συγκεκριμένες σειρές Συμβολαίων για χρονικό διάστημα που κατά την κρίση της θα ορίσει.⁷</p> <p>Στην περίπτωση αυτή το Χ.Α. ενημερώνει μέσω του Συστήματος τα μέλη για την διαφοροποίηση ή την άρση των υποχρεώσεων ειδικής διαπραγμάτευσης. Ομοίως, παρέχεται σχετική ενημέρωση κατά την εκ νέου ενεργοποίηση των υποχρεώσεων ειδικής διαπραγμάτευσης μετά πάροδο του χρόνου διαφοροποίησης ή άρσης των υποχρεώσεων αυτών.</p>
Μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων ειδικής διαπραγμάτευσης	Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων ειδικής διαπραγμάτευσης το Σύστημα αυτόματα ενεργοποιεί συναγερμό (alarm) ανά τρίλεπτο (3') από τη μη εκπλήρωση με σχετική προειδοποίηση (warning) του Ειδικού Διαπραγματευτή στο ένα (1) λεπτό από τη μη εκπλήρωση.

⁵ Η περίπτωση α) αντικαταστάθηκε ως ανωτέρω με την υπ' αριθμ. 82/1.12.2015 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών του Χ.Α. και ισχύει από 1.12.2015.

⁶ Η περίπτωση γ) προστέθηκε ως ανωτέρω με την υπ' αριθμ. 77/30.10.2015 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών του Χ.Α. και ισχύει από 9.11.2015.

⁷ Το εδάφιο αντικαταστάθηκε ως ανωτέρω με την υπ' αριθμ. 82/1.12.2015 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών του Χ.Α. και ισχύει από 1.12.2015.

	<p>Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης κατόπιν υποβολής αιτήματος παροχής τιμών (quote request) το Σύστημα ενεργοποιεί τους παραπάνω συναγερμούς για χρονικό διάστημα μη υπερβαίνοντος τα εννιά (9) λεπτά από τη μη εκπλήρωση. Οι χρεώσεις των συναγερμών γίνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Απόφαση 24 του ΔΣ του ΧΑ.</p>
--	--

Άρθρο 8. Ισχύς

Η παρούσα απόφαση ισχύει από 1η Δεκεμβρίου 2014. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, η απόφαση 15 της 22.7.2008 του Δ.Σ. του Χ.Α., όπως ισχύει, καταργείται.

Η παρούσα να δημοσιευτεί άμεσα στο διαδικτυακό τόπο του Χ.Α. www.athexgroup.gr.